

Tudományos és szakkönyvtárak

Dr. Nándori Gyuláné könyvtáros, a Nehézipari Műszaki Egyetem Központi Könyvtára, Miskolc; *Saliga Lászlóné* könyvtáros, a József Attila Tudományegyetem Központi Könyvtára, Szeged; *dr. Takáts Károlyné* könyvtáros, József Attila Tudományegyetem, Szeged.

Tanácsai és iskolai könyvtárak

Arnóczky Mária gyermekkönyvtáros, VK, Hódmezővásárhely; *Czikora Pál* költészeti dolgozó, MK, Salgótarján; *Nagy György Jánosné* könyvtárvezető, NK, Kiszombor (Csongrád m.); *Vajda Mária* könyvtárvezető, KK, Csengele (Csongrád m.).

a lapokban olvastuk

Tanyai könyvtár

Sajnálni való félreértésből kulturális károk sorozata támadt tanyáink körül. A félreértés kiváltó oka maga nem hibáztható. Egymás után szüntek meg a tanyai iskolák, mert kevés gyerek maradt a környékükön. A legtöbb helyen azonban nem vették figyelembe, hogy kettős funkciója volt szinte kivétel nélkül minden tanyai iskolának: tanította a gyerekeket, és fölmérhetetlen, de mindenképpen jó hatásokkal terjesztette a kultúrát a felnőttek között. Amikor bezárták az iskolákat, egyetlen adminisztratív intézkedésre elsorvadt mind a két funkció. Azért sajnálni való, mert tudjuk, óriási a veszteség. Régóta hirdetjük Petőfi szavaival, hogy a szellem napvilága ragyogjon be minden ház ablakán, s közben hatalmas területek igen sok lakója kerül mesterségesen teremtetett szellemi árnyékba. Következményeit föltehetően később tudjuk csak lemérni.

Ezeket előrebecsátva szeretnénk dicsérni *Zsombó igyekezetét*. Itt is megszűnt már a felső tagozat a Wesselényi iskolában, és hajszálon billegett most is, hogy indulhat-e egyáltalán az alsó, *az iskola azonban kulturális központ marad ezután is*. Nem adják el, ahogy sok faluban tették, nem hagyják romlani — erre is sok példát tudnánk mondani —, hanem *könyvtárat telepítettek bele*. Három évtizedig tanított itt *Kovács Almos és felesége*. Itt maradnak nyugdíjas éveikben is, van tehát könyvtáros is.

Kovács Almos könyves érdeklődését régóta ismerem, azt hittem, ő járta ki követni való buzgalommal, hogy könyvveket vegyen a falu, és ide hozza. Elhárítja magától a kezdeményezés dicsőségét. Azt mondja, neki csak annyi része van benne, hogy hét gyereke mellett nem tudott lakásra gyűjteni, kénytelen itt maradni. *A községi tanácsnak megmaradt valahonnan hatvanezer forintja, bölcs belátással könyvekre fordította*. Augusz-

tus 20-án nyílt meg a tanyai könyvtár, ezeröttszáz kötettel.

— Letéti könyvtár eddig is volt.

— Száz könyv volt csak benne. Aki kétszer hajlandó elolvasni minden kötetet, annak is kevés.

Úgy rendezték be a tantermet, hogy egyik feléből szekrényekkel elválasztott olvasóterem lett. Hivatalosan hetente kétszer lesz nyitva, itt is olvashat, aki akar. Megmarad persze a régi jó szokás is:

— Ha akkor jön valaki, amikor itthon vagyok, akár van nyitvatartási idő, akár nincsen, úgyszólván adok könyvet. Ott a szekrény, be sincs zárva, szabad a vásár, azt viszi mindenki, amit akar.

— Változás?

— Most már van időm, beszélgetni is tudunk a könyvekről. Aki olvasni szeret, szívesen el is mondja élményeit.

— El lehet hinni, hogy csak a könyvekért eljön a tanyai ember?

— Aki nem hiszi el, nézze meg! Ha az őszi munkák csillapodnak, 25—30 embert várok minden könyvtári órára. Különböző tanfolyamok szerveződnek itt minden évben, azok hallgatói is többre mennek, ha itt van a könyvtár. A szaktanfolyamok föltétele, hogy minden hallgatója végezze el az általános iskolát. Könyvtárral az is könnyebb. A kertbarátok köre folyamatosan dolgozik, van itt mozgás egész évben.

Nem olcsó a könyv, a hatvanezer forintnak nyilván más helyet is találhatott volna a zsombói tanács, de döntése azonnal visszhangra talált: hatvanezer forintot érő társadalmi munkával kívül-belül rendbehozták a Wesselényi iskolát. A kettős igyekezet cáfolhatatlan bizonyíték arra, hogy érdemes meghagyni a tanyai iskolák semmi mással nem pótolható népművelési szerepét.

Horváth Dezső
Délmagyarország